

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 76/06-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. marca 2006 predbežne prerokoval sťažnosť F. S., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 11/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2005 doručená a 28. júla 2005 zmenená sťažnosť F. S., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) v konaní označenom sp. zn. 4 T 11/04, správne však v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 11/00 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.1 Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti Policajného zboru v Banskej Bystrici z 12. decembra 2001 sp. zn. ČVS: VKE-26/OVOZTČ-BB-2001 bol sťažovateľ obvinený z trestného činu podľa § 9 ods. 2, § 7 ods. 1 k § 148 ods. 1 a 5 Trestného zákona. Sťažovateľ bol 13. decembra 2001 zadržaný a následne uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. Ntv 122/01 z 15. decembra

2001 vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 písm. a), b) a c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“) s tým, že väzba začala 13. decembra 2001. Dňa 15. decembra 2001 sťažovateľ ústne odvolal svoju sťažnosť proti uzneseniu o vzatí do väzby. Následne 20. decembra 2001 svoje odvolanie sťažnosti proti rozhodnutiu o vzatí do väzby písomne vzal späť. Napokon o tejto sťažnosti, ako ďalej uvádza sťažovateľ, rozhodovala Krajská prokuratúra v Prešove, ktorá predmetnú sťažnosť zamietla. Sťažovateľ opakovane v zákonných lehotách podával žiadosti o prepustenie z väzby, ktoré však Krajská prokuratúra v Prešove, ako aj Krajský súd v Prešove podľa názoru sťažovateľa bez náležitého posúdenia existencie dôvodov väzby zamietali. Sťažovateľ poukázal aj na to, že vo väzbe bol už 39 mesiacov napriek tomu, že počas celého prípravného konania poskytoval orgánom činným v trestnom konaní súčinnosť, podával sťažnosti, návrhy a dôkazy v súlade s § 33 a § 41 TP a že celé konanie prebieha viac ako 39 mesiacov bez zavinenia sťažovateľa.

Podľa názoru sťažovateľa trestné stíhanie, ale hlavne rozhodnutie o väzbe a jeho zotrvanie vo väzbe trvalo neprimerane dlho, a preto podľa jeho presvedčenia Krajský súd v Prešove svojím postupom porušil jeho základné práva garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, v čl. 5 ods. 3 a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Sťažovateľ poukázal aj na to, že situácia v trestnom konaní na všetkých stupňoch trestného stíhania od prípravného konania až po súdne konanie v Slovenskej republike z hľadiska zaťaženia súdov je „chronická“, avšak Slovenská republika neprijala dostatočne efektívne opatrenia na to, aby závažné trestné veci boli vybavované plynule a bez zbytočných prietahov.

1.2 Dňa 28. júla 2005 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako „*zmena návrhu v zmysle čl. 130 pís. e/ Ústavy SR na začatie konania v zmysle čl. 127 Ústavy SR zo dňa 16. 02. 2005*“, ktorým sťažovateľ zmenil označenie, proti komu predmetná ústavná sťažnosť smeruje, pričom za porušovateľa jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy označil Krajský súd v Žiline a z petitu sťažnosti vypustil čl. 5 ods. 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ za konanie, v ktorom malo dôjsť k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy označil konanie

Krajského súdu v Žiline sp. zn. 4 T 11/04, ústavný súd však zapožičaním spisu zistil, že v skutočnosti je napadnutým konaním konanie vedené pod sp. zn. 4 T 11/00.

1.3 Sťažovateľ vzhľadom na uvedené skutočnosti požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd takto rozhodol:

„Právo F. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod spis. zn. 4 T 11/04 porušené bolo.

F. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 300.000, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv lebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde") každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 11/00.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Sťažovateľ vo svojom podaní, ktoré bolo na poštovú prepravu odovzdané 26. júla 2005 a ústavnému súdu doručené 28. júla 2005 a ktorým sťažovateľ zmenil svoju pôvodnú ústavnú sťažnosť, namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 11/00. Zo zapožičaného spisu krajského súdu sp. zn. 4 T 11/00 jednoznačne vyplýva, že v čase doručenia zmeny sťažnosti ústavnému súdu, ktorou za porušovateľa základného práva sťažovateľ označil Krajský súd v Žiline, už tvrdené porušovanie označeného základného práva sťažovateľa na tomto súde netrvalo. Sťažovateľ prevzal odsudzujúci rozsudok Krajského súdu v Žiline 13. júna 2005, teda konanie, v ktorom malo dochádzať k zbytočným priet'ahom, bolo už skončené najneskôr 13. júna 2005.

Tento skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o žiadosti sťažovateľa o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nerozhodol, lebo jeho priznanie je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy (resp. § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde) viazané na vyhovenie sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. marca 2006